

Minä haluan tänään kysyä yhden kysymyksen.

Sellaisen, jonka joku tässä maassa joutui lopulta kysymään.

Haluammeko me olla Suomi, joka elää pelossa — vai uskoa siihen, että tulevaisuus voi vielä olla parempi?

Sillä juuri nyt tuntuu, että Suomea johtaa pelko.

Ja pelko...
se on huono johtaja.

Koska siinä missä toivo auttaa ihmistä jaksamaan vaikeidenkin aikojen yli, pelko lamaannuttaa.

Pelko saa ihmiset sulkemaan ovia toisiltaan.

Se kutistaa politiikan vain uhkien hallinnaksi ja saa päättäjät selittämään, miksi mikään ei muka ole mahdollista.

Ja silloin kun pelko alkaa johtaa kokonaista kansakuntaa, tarvitaan vastavoimaksi rohkeutta.

Rohkeutta sanoa, että ei - tämän ei ole pakko mennä näin.

Rohkeutta sanoa, että Suomella voi olla vielä parempi tulevaisuus.

Ja ennen kaikkea rohkeutta sanoa ääneen jotakin, mikä tässä ajassa tuntuu lähes radikaalilta:

kaikki voi mennä myös hyvin.

Rakkaat vihreät.

Me olemme täällä tänään siksi, että emme suostu antamaan toivon kuolla.

Koska kansakunta, joka menettää kykynsä unelmoida paremmasta tulevaisuudesta, alkaa hiljalleen luopua myös itsestään. Se lakkaa rakentamasta huomista.

Ja siihen Suomella ei ole varaa.

Joku voisi kysyä, miksi puhun niin paljon toivosta ja unelmista aikana, jolloin moni pitää niitä epärealistisina.

Mutta päinvastoin.

Tässä maailmassa mitään suurta ei koskaan rakennettu ilman niitä.

Mitä politiikka edes lopulta on, ellei uskoa siihen, että huomisen voi olla parempi kuin tämä päivä?

Ilman unelmaa paremmasta ei olisi syntynyt hyvinvointivaltiota.
Ei tasa-arvoa.
Ei maksutonta koulutusta.
Ei oikeusvaltiota.

Ja hyvät ystävä, ei vapautta.

Jokainen suuri edistysaskel on joskus ollut jonkun mielestä mahdoton, naiivi tai liian radikaali.

Ja siksi minä uskon, että politiikan tärkein tehtävä ei ole ruokkia ihmisten pelkoja tai haalia valtaa vallan vuoksi.

Sen tärkein tehtävä on palauttaa ihmisille usko siihen, että tulevaisuuteen voidaan vielä vaikuttaa.

Minä ajattelen tätä usein myös oman tyttäreni kautta.

Hän on seitsemänvuotias.

Ja hän haluaa pelastaa jokaisen leppäkertun ja kysyy minulta:
äiti, miksi meressä on niin paljon roskaa?
Äiti, miksi susia pitää ampua?

Ja tiedättekö,
joka kerta kun hän kysyy jotain sellaista, minä ymmärrän saman asian uudelleen:
empatia ei ole heikkoutta.

Se on ihmisyyden kaikkein suurin voima.

Ja juuri siitä myös vihreydessä pohjimmiltaan on kyse.

Halusta rakentaa maailma, joka voisi olla kaikille hyvä.
Sellainen maailma, jossa ihmisen rinnalla myös luonto ja eläimet saavat voida hyvin.

Sillä me ymmärrämme jotain hyvin olennaista:

ihminen ei voi lopulta voida hyvin, jos luonto voi huonosti.
Ihminen ei lopulta voi olla turvassa, jos ilmasto on turvaton.

Eikä kansakunta voi pitkään menestyä, jos se kadottaa kykynsä katsoa tulevaisuuteen yli seuraavan kvartaalin tai vaalikauden.

Sillä samaan aikaan kun ihmisille kerrotaan, että kaikesta on pakko leikata ja että parempaan ei muka ole varaa, yhä useammalla suomalaisella on hätä.

Minä saan siitä viestejä joka päivä. Ja minä tiedän, että tekin saatte.

Viestejä nuorilta, jotka eivät enää usko jaksavansa.

Viestejä yrittäjiltä, jotka pelkäävät tulevaa.

Viestejä yksinasuvilta, jotka miettivät miten selvitä seuraavaan kuuhun.

Ja vähän aikaa sitten sain viestin äidiltä, joka kertoi tilanteensa olevan niin toivoton, että hän oli joutunut luopumaan omasta lapsestaan turvatakseen tälle paremman tulevaisuuden.

Miten on mahdollista, että tässä maassa yksikään ihminen joutuu kokemaan mitään sellaista?

Miten on mahdollista, että hyvinvointivaltioksi itseään kutsuvassa Suomessa ihmiset kokevat olevansa näin yksin?

Ja tiedättekö mikä pysäyttää minut kaikkein eniten?

Se, miten erilaisilta ihmisiltä nämä viestit tulevat.

On nuoria ja vanhoja.

On hoitajia ja yrittäjiä.

On opiskelijoita, opettajia ja eläkeläisiä.

On myös kokoomusta, demareita perussuomalaisia äänestäneitä, jotka kääntyvät meidän puoleemme.

Ja niiden viestien ydin on aina sama:

miten näin voi olla meidän Suomessa?

Ja minä vastaan heille - ja me vihreät vastaamme heille -
että ei, ei tämän pitäisikään olla näin.

Ja minä vastaan heille - ja me vastaamme heille -

Että ei, tämän ei tarvitse eikä tämä voi jatkua enää näin.

Ja tiedättekö,
minä ymmärrän sitä turhautumista, jota ihmiset tuntevat.

Koska minäkin olen tuntenut sitä.

Minäkin olen joskus katsonut politiikkaa ulkopuolelta ja miettinyt:
miksi mikään ei muutu?

Miksi päätöksiä ei tehdä, vaikka kaikki tietävät mitä pitäisi tehdä?

Kolmen vuoden jälkeen oppositiopuolueen puheenjohtajana ja suomalaisen poliittisen kentän toimintaa aitiopaikalta seuranneena minä tiedän vastauksen entistä paremmin.

Kyse ei ole siitä, etteikö tässä maassa olisi osaamista, asiantuntijoita tai keinoja ratkaista ongelmia.

Vaan siitä, että liian moni vanha valtapuolue pelkää lopulta enemmän oman asemansa, kannatuksensa ja vallan menettämistä kuin sitä, mitä Suomelle tapahtuu, jos mitään ei uskalleta muuttaa.

Eikä tämän maan suurimpiin haasteisiin aina ekokriisistä oppimistulosten ja lukutaidon heikkemiseen tai väestön ikääntymisestä talouden tuottavuuden laahaamiseen jätetä vastaamatta siksi, että ongelmat olisivat mahdottomia ratkaista.

Suomessa rohkeat uudistukset vain kuolevat siksi, että ne ovat epämukavia niille tahoille, jotka hyötyvät nykytilasta.

Niille, joille ympäristön tuhoamisesta syntyvä kilpailuetu on ollut liian kannattavaa.
Tai niille, jotka pitävät kiinni vanhoista valta-asemista silloinkin, kun maailma ympärillä muuttuu.

Asiantuntijat tietävät mitä pitäisi tehdä.

Kansalaiset haluavat muutosta.

Mutta liian usein politiikka jää paikalleen, koska puolueet miettivät ensin, mitä käy omalle kannatukselle

Ja juuri tältä pelon lamaannuttama politiikka käytännössä näyttää.

Nykyinen hallitus on siitä surullisen täydellinen esimerkki.

Sen sijaan, että rakennettaisiin yhteistä Suomea tuleville sukupolville, politiikkaa tehdään liian usein vain omien eturyhmien, omien kannattajien ja seuraavien vaalien näkökulmasta.

Ei sen perusteella, mikä uudistaisi tätä maata pitkällä aikavälillä, vaan sen perusteella, mikä säilyttää vallan tänään.

Ja silloin kaikkein heikoimpien ääni hukkuu ensimmäisenä.

Silloin ei rakenneta uutta. Ei luoda tulevaisuuden uskoa. Ei uudisteta Suomea maailman mukana.

Silloin vain jarrutetaan, rikotaan ja pidetään kiinni vanhasta samalla kun maailma ympärillä muuttuu.

Ja sanon tämän hyvin suoraan:

heikoimmilta leikkaamisessa ei ole mitään rohkeaa.

Se ei ole vahvuutta.

Se ei ole isänmaallisuutta.

Se on pelkkää pelkuruutta puettuna talouspuheen muotoon.

Koska aidosti vahva yhteiskunta ei jätä ihmisiä yksin silloin, kun he ovat kaikkein heikoimmillaan.

Ja tiedättekö mitä?

Minä uskon, että juuri se on suomalaista sisua.

Ei kylmyys.

Ei kovuus.

Vaan se, että kaveria ei jätetä silloinkaan kun kyse ei ole omasta kaverista.

Viestini pääministeri Orpolle tältä vihreältä lavalta on:

Suomi kaipaa nyt toisista välittämistä ja huolenpidon henkeä. Kokemusta siitä, että meillä on enemmän yhteistä kuin erottavaa.

Samaan aikaan hallituksen toimet repivät Suomen kahtia, jakavat kansalaisia kahteen kastiin: osallisiin ja osattomiin.

Ei ole kahta Suomea.

On vain yksi Suomi.
Jakamaton Suomi.

Suomi, jossa jokaisella ihmisellä pitää olla oikeus ihmisarvoiseen elämään, mahdollisuuksiin ja tulevaisuudenuskoon.

Me Vihreät emme hyväksy Suomea, jossa syntyperä ratkaisee ihmisen mahdollisuudet.

Me emme hyväksy Suomea, jossa sairaus tarkoittaa köyhyyttä.

Me emme hyväksy Suomea, jossa äiti joutuu luopumaan lapsestaan.

Koska tämä maa pystyy parempaan.

Mutta rakkaat vihreät.

Kritiikki ilman vaihtoehtoa olisi vain valittamista.

Ja siksi meidän tehtävämme ei ole vain kertoa mikä on rikki.

Meidän tehtävämme on näyttää, että on olemassa parempi suunta. On mahdollista rakentaa vihreä hyvinvointivaltio ja yhteiskunta, jossa jokaisesta pidetään huolta.

Ja siksi meillä on tehtävä.
Meillä vihreillä on aina ollut tehtävä.

Meidän tehtävämme on ollut olla se liike, joka uskaltaa nähdä tulevaisuuden ennen muita.

Näin oli ympäristökysymyksissä.

Me muistamme ajan, jolloin meitä kutsuttiin kettutyttöiksi, puunhalaajiksi ja haaveilijoiksi.

Ja samalla kun yli 80 prosenttia suomalaisista on kääntynyt vastustamaan turkistarhausta, maailma on vihdoin herännyt siihen, mistä me olemme puhuneet jo vuosikymmeniä: vihreä siirtymä ei ole uhka Suomelle vaan välttämättömyys ja mahdollisuus.

Ja tiedättekö mitä?

Nyt jopa elinkeinoelämä vaatii kunnianhimoisempaa otetta luontokadon ja ilmastokriisin torjumiseen kuin nykyhallitus.

Ja rakkaat vihreät, näin oli koulutuksessa.

Me puolustimme suomalaisia päiväkoteja, kouluja ja opiskelijoita silloinkin, kun moni muu näki ne vain menoerinä.

Ja suomalaiset näkivät sen.

Seuraavissa vaaleissa vihreät teki historian suurimman vaalivoittonsa, koska ihmiset ymmärsivät, että me puolustimme jotain paljon suurempaa: uskoa tulevaisuuteen.

Näin on ja on ollut yhdenvertaisuudessa ja ihmisoikeuksissa.

Me olemme raivanneet tietä liberaalimpaan Suomeen.

Taistelleet jokaisen oikeudesta rakastaa, jokaisen oikeudesta sanoa tahdon ja jokaisen oikeudesta olla oma itsensä ilman pelkoa.

Eikä se ole aina ollut helppoa.

Tasa-arvon puolustaminen tarkoittaa joskus sitä, että seisoo vastatuulella ensimmäisenä - ja usein liian yksin.

Ja näin oli myös turvallisuuspolitiikassa.

Me puhuimme Venäjän uhasta silloinkin, kun Suomessa oli helpompi vaieta.

Ja hyökkäyssota Ukrainaan osoitti, että turvallisuuspolitiikassa vaarallisinta ei ole se, että uhista puhutaan liian aikaisin vaan se, että niistä puhutaan liian myöhään.

Mutta samalla tavalla meidän on uskallettava ymmärtää myös se, että turvallisuus ei ole vain rajoja, aseita ja puolustusliittoja.

Turvallisuutta on myös se, ettei yhteiskunta repeä eriarvoisuuteen.

Turvallisuutta on se, ettei ketään työnnetä varjoihin.

Turvallisuutta on se, että ilmasto- ja luontokriiseihin vastataan ajoissa eikä vasta silloin, kun nousee vedenpinta ja tunturiluonto on iäksi menetetty.

Koska lopulta turvallinen yhteiskunta ei synny vain siitä, että suojelemme rajojamme vaan myös siitä, että pidämme toisistamme kiinni.

Mutta rakkaat vihreät.

Ei enää riitä, että muut tulevat lopulta perässä.

Nyt meidän on oltava niin vahvoja, että jokaisen tämän maan päättäjän on myös tehtävä tekoja.

Sillä juuri siksi me emme ole vain puolue.

Me olemme kansanliike.

Ja oikeaan kansanliikkeeseen mahtuu erilaisia ihmisiä, erilaisia näkemyksiä ja myös erimielisyyttä.

Se ei ole heikkous.

Se on demokratian vahvin mahdollinen merkki.

Ja juuri siksi minä olen ylpeä vihreistä.

Koska tässä liikkeessä ihmiset uskaltavat puhua.

Tässä liikkeessä eriäviä mielipiteitä ei pelätä.

Niitä kuunnellaan.

Mutta tämän salin ulkopuolella maailma näyttää välillä hyvin erilaiselta.

Tässä ajassa on paljon niitä, jotka puhuvat sananvapaudesta silloin, kun kyse on heidän omasta oikeudestaan puhua,

mutta haluaisivat hiljentää muut silloin, kun nämä ovat eri mieltä.

Mutta minä en usko, että pelko saa koskaan olla se voima, joka päättää kuka uskaltaa puhua.

Ja siksi minulla on heille viesti.

Tämä nainen tässä ei aio hiljentyä.

Tämä nainen tässä ei aio hyväksyä sellaista hallituspolitiikkaa, joka jatkaa leikkaamista aina heiltä, joiden ääni on jo heiveröisin. Joilla on jo kaikkein vähiten.

Eikä tämä nainen tässä aio oppia kylmäksi vain siksi, että maailma ympärillä on kylmentynyt.

Päinvastoin.

Minä aion jatkossakin olla se, joka välittää liikaa.

Liikaa niistä ihmisistä, jotka jäävät yksin.

Liikaa niistä lapsista, joiden tulevaisuus on vaakalaudalla.

Liikaa tästä luonnosta, joka ei itse pysty pitämään puoliaan.

Koska minun mielestäni kaikkein vaarallisinta olisi se, että lakkaisimme yrittämästä.

Ja tiedättekö mitä?

Jos jonkun mielestä välittäminen, empatia ja usko parempaan tulevaisuuteen tekevät ihmisestä liian pehmeän johtajaksi

- niin ehkä tämän maailman ongelma on ollut jo pitkään se, että kovuutta on pidetty johtajuutena.

Koska minä uskon aivan päinvastaiseen.

Minä uskon, että tässä ajassa kaikkein suurinta rohkeutta on se, ettei koveta itseään.

Ja tiedättekö mitä rakkaat vihreät?

Siksi minä tiedän myös sen, etten seiso täällä yksin.

Koska tässä salissa on satoja ihmisiä, jotka uskovat samaan. Ja tämän salin ulkopuolella tuhansia, kymmeniä tuhansia, satoja tuhansia.

Ihmisiä, jotka eivät ole luopuneet empatiasta.

Ihmisiä, jotka eivät ole lakanneet uskomasta parempaan tulevaisuuteen.

Ihmisiä, jotka eivät suostu rakentamaan politiikkaa pelolle.

Ja tiedättekö mitä?

Minä uskon, että hyvin moni suomalainen on todellisuudessa jo vihreä — vaikka ei vielä itse kutsuisi itseään sellaiseksi.

Te tunnette tämän ihmisen.

Sen, joka sanoo:

‘Minä voisin äänestää sinua, mutta en tiedä vihreistä.’”

Ja sitten keskustelu jatkuu.

Hän kertoo, että jokaisella lapsella ja nuorella pitäisi olla yhtäläiset mahdollisuudet.

Että luonnosta pitäisi pitää parempaa huolta.

Että ihmisarvo kuuluu kaikille.

Että koulutuksesta ei pitäisi leikata.

Että ketään ei pitäisi jättää yksin.

Ja jossain kohtaa huomaatte:

hän on jo vihreä.

Hän ei vain vielä tiedä sitä itse.

Ja rakkaat vihreät —

me olemme täällä tänään Turussa.

Kaupungissa, joka teki tällä viikolla historiallisen päätöksen rakentaa ratikka uudestaan puolen vuosisadan odotuksen jälkeen.

Ja tiedättekö mitä minä ajattelin sitä keskustelua seuratessa?

Että siinä kiteytyy täydellisesti koko Suomen tämänhetkinen valinta.

Pelätääkö muutosta niin paljon, ettei enää uskalleta rakentaa mitään uutta?

Vai uskalletaanko katsoa vuosikymmenten päähän ja sanoa: kyllä, tulevaisuutta kannattaa rakentaa.

Koska juuri sitä Suomi tarvitsee nyt enemmän kuin mitään muuta:

rohkeutta uskoa itseensä - ja toisiimme.

Ja tiedättekö mitä?

Minä uskon, että jos Vihreät saavat päättää voisi Suomella voisi olla vuonna 2035 aivan toisenlainen tarina kerrottavanaan.

Tarina maasta, jossa lapsiköyhyys on poistettu.

Maasta, jossa oppimistulokset ja osaamistaso ovat jälleen maailman huippua.

Maasta, joka uskalsi rakentaa taloutensa korkean jalostusarvon, kiertotalouden, puhtaan teknologian, luovien alojen ja rohkean uudistamisen varaan,

Maasta, joka ensimmäisenä sai ilmastopäästönsä kuriin.

Suomesta, jossa luonto kukoistaa ja ihmisillä on jälleen lupa hengittää.

Maasta, jossa nuorilla on aikaa etsiä omaa suuntaansa.

Maasta, jossa ihmiset eivät pala loppuun vain selvitäkseen arjesta.

Maasta, jossa ikääntyvillä on luottamus siihen, ettei ihminen jää yksin.

Ja juuri siksi minä uskon edelleen siihen, että tämä maa pystyy parempaan.

Parempaan kuin jatkuva vastakkainasettelu.

Parempaan kuin pelolla johtaminen.

Koska minun mielestäni juuri toivo on kaikkein realistisin vaihtoehto.

Ei siksi, että ajat olisivat helppoja.

Vaan siksi, että historian vaikeimpina hetkinä juuri toivo on ollut se voima, joka on vienyt ihmiskuntaa eteenpäin.

Ja minä uskon myös siihen, että vielä jonain päivänä Suomessa on vihreä pääministeri.

Ei siksi, että vallalla olisi itseisarvoa.

Vaan siksi, että tämä maa tarvitsee politiikkaa, joka uskaltaa ajatella seuraavia sukupolvia.

Ja rakkaat vihreät,
tämä lienee hyvä hetki kertoa, että olen ehdolla ensi kevään vaaleissa täällä
Varsinais-Suomessa.

Ja tavoitteeni on selvä:

voittaa pääministeri Orpo.

Ei siksi, että tämä olisi henkilökohtainen kilpailu. Ei siksi, että Sofia haluaisi voittaa Petterin.

Vaan siksi, että jokainen ääni vihreille on viesti siitä, että se mitä Suomessa hallituksen toimesta nyt tapahtuu, ei voi jatkua. Viesti siitä, että suomalaiset ovat valmiita muutokseen, toisenlaiseen tulevaisuuteen.

Sillä jokainen ääni vihreille on ääni toivolle.

Ja me emme ole tässä yksin.

Ympäri Eurooppaa vihreä aalto vahvistuu vastavoimana pelolle ja vastakkainasettelulle.

Ja minä uskon, että sama voi tapahtua myös Suomessa.

Ja siksi, rakkaat vihreät, kuten sanoin meillä on tehtävä.

Meillä on tehtävä.

Pelastaa toivo.

Pelastaa luottamus.

Pelastaa luonto.

Ja pelastaa yhteinen Suomi.

Meidän tehtävämme on palauttaa tähän maahan usko tulevaisuuteen.

Aivan loppuun haluan muistuttaa, että

Kevät, se on aina muutoksen aikaa.

Pitkä ja kylmä talvi väistyy lopulta valon tieltä ja luonto herää.

Ja aivan samalla tavalla myös Suomessa ihmiset alkavat nyt herätä siihen ajatukseen, ettei kaiken tarvitse jatkua näin.

Sillä mikään talvi ei kestä ikuisesti.

Ei edes poliittinen talvi.

Ei kylmyyden, ei leikkausten eikä toivottomuuden aika.

Kevät tulee aina.

Ja minä uskon, että kevät 2027 on vihreämpi kuin koskaan aiemmin.

Ja rakkaat vihreät,

minä uskon - ja me uskomme - yhä tähän yhteiseen Suomeen.

Ja siksi minä uskon - ja me uskomme - myös siihen,

että kaikki voi mennä hyvin.